

MONITORIZARE PENTRU O BUNĂ GUVERNARE DE MEDIU

„Consolidarea guvernării ecologice prin formarea capacităților organizațiilor non-guvernamentale (ONG)”, finanțat de Uniunea Europeană, Implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și livrat de Programul de Granturi Mici al Fondului Global de Mediu

Septembrie 2015 ❖ Ediție specială ❖ Se distribuie în mod gratuit

Informarea e primul pas pe drumul participării (Foto: D.R.)

Bălți și Ștefan-Vodă: orașe în care responsabilitățile de mediu sunt asumate

Mișcarea Ecologistă din Moldova a organizat în luna iulie a.c. o serie de ședințe comune în regiunea de nord și sud a Republicii Moldova, axate pe buna guvernare de mediu.

Ședința de lucru de la Bălți, organizată pe data de 9 iulie 2015, în parteneriat cu Coaliția de Mediu și Dezvoltare Durabilă din Bălți, a adus la aceeași masă autoritățile locale și reprezentanți ai societății civile: Primăria municipiului Bălți, Colegiul de Medicină Bălți, Filiala Academiei de Științe Bălți, ÎP „Unitatea Juridică Universitară”, Centrul Inițiativă Civică, SRL „Creativ Media”, Asociația Obștească „Caroma-Nord”, Centrul „Spectrum” ș.a. În regiunea de sud, gazda ședinței comune de lucru a fost orașul Ștefan-Vodă - sediul Muzeului Verde, acolo unde pe data de 16 iulie 2015 s-au întrunit mai mulți factori de decizie implicați în guvernarea de mediu: Inspecția Ecologică Ștefan-Vodă, Consiliul Raional Ștefan-Vodă,

Asociația Obștească „Generația Pro”, Asociația Obștească „Aripi europene”, primarii comunelor Cioburciu și Ștefanesti, și, nu în ultimul rând, reprezentanții Organizației

acestei colaborări a fost justificată de către cei prezenți prin prisma multiplelor fațete ale problemelor de mediu, a căror soluționare cere o analiză integrată din partea mai mul-

Preocupări comune la ședința de lucru de la Bălți (Foto: S.U.)

Teritoriale Ștefan Vodă a Mișcării Ecologiste din Moldova.

Atât la Bălți, cât și la Ștefan-Vodă, participanții au pus în discuție particularități ale bune guvernări de mediu, accentuând necesitatea creării și funcționării unui parteneriat durabil între Primărie și asociațiile non-guvernamentale. Necesitatea

tor colaboratori competenți. În acest sens, discuția s-a axat pe importanța transparenței și informării privind crearea politicilor de mediu. S-a pus accent pe responsabilitățile și beneficiile care rezidă din informarea la timp a factorilor implicați, fiind oferită drept exemplu elaborarea periodică a Buletinului Informativ

Electronic - instrument realizat de Mișcarea Ecologistă din Moldova, care conține proiectele propuse spre consultare de către administrațiile publice centrale.

O altă idee care s-a dovedit importantă pentru ambele grupuri de discuție a fost cea a educației ecologice. Participanții au adus numeroase exemple de probleme de mediu care ar putea fi rezolvate prin simpla conștientizare a publicului larg și prin implicarea locuitorilor în aspectele care îi privesc. În paralel cu această idee, cei prezenți au amintit și necesitatea aplicării cadrului legislativ în problemele de mediu, considerând că în unele privințe ar fi binevenită înăsprirea amenzilor pentru cei care nu respectă regulile elementare de comportament ecologic.

Discuțiile din încheierea ședințelor au accentuat beneficiile unei colaborări pe termen lung între factorii de decizie din ambele centre urbane ca un punct de plecare în ceea ce privește monitorizarea politicilor publice și implicarea în implementarea acestora. Drept pentru care, concluziile la care au ajuns participanții ședințelor comune de lucru au vizat înființarea unor Centre Locale de Participare, care să monitorizeze la nivel local politicile desfășurate de administrațiile publice și să se implice în transparentizarea procesului de luare a deciziilor care vizează întreaga comunitate.

Ana APINTEI

Cetățenii pot participa la luarea deciziilor

lată ce prevede Legea nr. 52
din 2003 privind transparența
decizională în administrația
publică

Art. 6. (Dispoziții privind participarea la procesul de elaborare a actelor normative):

(1) În cadrul procedurilor de elaborare a proiectelor de acte normative autoritatea administrației publice are obligația să publice un anunț referitor la această acțiune pe site-ul propriu, să-l afișeze la sediul propriu, într-un spațiu accesibil publicului și să-l transmită către mass-media centrală sau locală, după caz. Autoritatea administrației publice va transmite proiectele de acte normative tuturor persoanelor care au depus o cerere pentru primirea acestor informații.

(2) Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ va fi adus la cunoștința publicului, în condițiile alin. (1), cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autoritățile publice. Anunțul va cuprinde o notă de fundamentare, o expunere de motive sau, după caz, un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului actului respectiv, precum și termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ.

(3) Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ cu relevanță asupra mediului de afaceri se transmite de către inițiator asociațiilor de afaceri și altor asociații legal constituite, pe domenii specifice de activitate, în termenul prevăzut la alin. (2).

(4) La publicarea anunțului autoritatea administrației publice va stabili o perioadă de cel puțin 10 zile pentru a primi în scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

(5) Conducătorul autorității publice va desemna o persoană din cadrul instituției, responsabilă pentru relația cu societatea civilă, care să primească propunerile, sugestiile și opiniile persoanelor interesate cu privire la proiectul de act normativ propus.

(6) Proiectul de act normativ se transmite spre analiză și avizare autorităților publice interesate numai după definitivare, pe baza observațiilor și propunerilor formulate potrivit alin. (4).

(7) Autoritatea publică în cauză este obligată să decidă organizarea unei întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ, dacă acest lucru a fost cerut în scris de către o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate publică.

(8) În toate cazurile în care se organizează dezbateri publice, acestea trebuie să se desfășoare în cel mult 10 zile de la publicarea datei și locului unde urmează să fie organizate. Autoritatea publică în cauză trebuie să analizeze toate recomandările referitoare la proiectul de act normativ în discuție.

(9) În cazul reglementării unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptării în procedura de urgență prevăzută de reglementările în vigoare.

Potrivit datelor furnizate de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI), la începutul anului curent ponderea gospodăriilor casnice conectate la internet era în jur de 75%. Asta înseamnă că în 3 din 4 case există un computer conectat la internet prin intermediul căruia locatarii pot accesa un spectru larg de informații din diverse surse naționale și internaționale.

Totodată, numărul utilizatorilor de internet mobil crește văzând cu ochii, în prima jumătate a anului 2015 fiind înregistrați 1, 2 milioane de clienți ai serviciilor de Internet mobil (rețele 3G, 4G, modemuri/carduri/USB). Ceea ce înseamnă că majoritatea moldovenilor pot accesa orice pagină de internet oriunde și oricând, să verifice și să compare informații din mai multe surse și să țină pasul cu orice noutate apărută în comunitatea lor.

Participarea civică on-line rămâne nevalorificată în raioane

Digitalizarea Moldovei are loc acum, sub ochii noștri, iar instituțiile statului încearcă să țină pasul cu acest proces. Fiind un facil instrument de informare și comunicare, Internetul (și felul în care o instituție îl gestionează) a devenit o carte de vizită a oricărei entități care funcționează și care vrea să demonstreze că produce rezultate în activitatea ei de zi cu zi. În special sunt vizate administrațiile publice locale (APL) indiferent de nivelul acestora, care, așa cum ni se spune frecvent, sunt în slujba cetățeanului. Însă gestionarea multiplelor sectoare administrative, greutatea proceselor birocratice, comunicarea deficitară cu exteriorul – toate acestea au țesut, ani la rând, o aură de mister în jurul aparatului administrativ și au oferit funcționarilor privilegiul de a nu fi tulburați în activitatea lor de organizare și conducere a unei comunități. Lucru care a determinat, printr-un raționament logic, implicarea tot mai puțină a cetățenilor în treburile „cetății”, lăsând în seama organului administrativ grijile întregii gospodării și intervenind (pe căi ocolite) doar atunci când micile interese le erau lezate.

Întrucât consultarea permanentă cu publicul poate contribui cu mult la rezolvarea binecunoscutelor probleme cu care se confruntă orice comunitate (consultarea fiind o sursă care oferă detalii privite din alte unghiuri), există nevoia de a promova participarea civică la orice nivel. Tocmai pentru a încuraja implicarea cetățenilor în guvernarea propriei comunități, și pentru a facilita dialogul acestora cu instituțiile administrative, a fost adoptată Legea nr. 52 din 2003, care promovează transparența decizională în administrația publică. Aceasta obligă administrațiile publice centrale, locale și instituțiile care funcționează pe baza resurselor financiare publice să aducă la cunoștința publicului larg orice procedură de elaborare a unui act normativ. Mai exact, articolul nr. 6 al acestei legi specifică: „(1) În cadrul procedurilor de elaborare a proiectelor de acte normative autoritatea administrației publice are obligația să publice un anunț referitor la această acțiune în site-ul propriu, să-l afișeze la sediul propriu, într-un spațiu accesibil publicului, și să-l transmită către mass-media centrală sau locală, după caz... (2) Anunțul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ va fi adus la cunoștința publicului, în condițiile alin. (1), cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză,

Transparența decizională: mai puțin respectată la nivel local

avizare și adoptare de către autoritățile publice. Anunțul va cuprinde o notă de fundamentare, o expunere de motive sau, după caz, un referat de aprobare

tură care privesc și interesele cetățenilor din raion.

Cu părere de rău, majoritatea administrațiilor raionale uită, sau nu

raional Basarabeasca are prevăzută o rubrică dedicată transparenței decizionale, aceasta este, din păcate, pustie. Cetățeanul interesat de mersul

privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului actului respectiv, precum și termenul limită, locul și modalitatea în care cei interesați pot trimite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ.”

Deși mai greoi la început, aceste proceduri au început să fie aplicate în cazul autorităților centrale, cetățeanul interesat putând găsi pe pagina oficială a Guvernului, Parlamentului, ministerelor și a altor instituții guvernamentale proiectele de legi, hotărârile, deciziile și actele pe care entitățile respective le elaborează. Există și un portal web, www.particip.md, care a devenit un instrument deosebit de util pentru orice internat interesat de activitatea aparatului administrativ central. Însă cu totul alta este situația la nivelul administrațiilor II și III (care sunt la fel de obligate să respecte legea nr. 52/2003).

Soroca, Singerei, Strășeni – lideri ai transparenței decizionale la nivel local

Un utilizator interesat de felul în care decurg procesele decizionale în provincie va observa că majoritatea consiliilor raionale uită să publice în timp real informațiile de interes public.

Prevederile legii au fost conștiincios aplicate în cazul consiliului raional Soroca, a cărui pagină oficială desfășoară, la rubrica „Procesul decizional”, o serie de mini-sectiuni dedicate inițierii proiectelor de decizii, de organizare a consultărilor publice sau de hotărâri administrative deja definitive. De exemplu, administrația raională invită publicul, prin intermediul acestei rubrici, la consultarea regulată a unor proiecte de decizii ale Consiliului Raional. Un alt consiliu raional care abordează cu seriozitate conceptul de consultare publică este cel din Strășeni, pe pagina căruia sunt postate toate proiectele decizionale pe care administrația le propune spre consultare înainte de fiecare ședință. Consiliul Raional Singerei de asemenea afișează pe site-ul oficial informații legate de deciziile aprobate în cadrul ședințelor sau proiectele de infrastructură

care reușesc, sau nu găsesc de cuviință să posteze din timp anunțuri prin care mobilizează cetățenii la ședințe de consultare. Cele mai multe consilii raionale aleg să urce pe site-urile oficiale deciziile și dispozițiile aprobate post-ședință, de multe ori votate de către consilieri fără notificări prealabile din partea societății civile. La Cimișlia, de exemplu, pagina oficială îndeamnă vizitatorul să consulte rubrica „Procesul decizional” și să se informeze cu privire la proiectele de decizie din raion, însă, cu părere de rău, cea mai recentă postare în această categorie datează din martie 2015 și face referire la decizii administrative deja luate în conformitate cu prevederile Ordinii de zi postate în aceeași rubrică. Pe site-ul consiliului raional Leova, la rubrica „Transparență decizională” există o singură postare care invită publicul la consultare în vederea aprobării unor decizii formulate în cadrul unei ședințe din aprilie 2015. Pagina oficială a consiliului raional Edineț are câteva mini-rubrici care găzduiesc informații legate în special de deciziile luate de către administrație, însă secțiunea dedicată anunțurilor de inițiere a proiectelor de decizii este pustie. Singura informație legată de luarea unor decizii pe site-ul consiliului raional Glodeni datează din decembrie 2014, însă, din păcate, nu există nici o postare care să invite publicul larg la activități de consultare. Rubrica „Transparență decizională” de pe pagina oficială a consiliului raional Ungheni conține documente elaborate în urma ședințelor aparatului administrativ, însă nicăieri nu este specificată procedura de elaborare a acestor documente și dacă respectă procedura de consultare a publicului, situație similară de altfel și în cazul consiliului raional Ialoveni. La Criuleni, cea mai „proaspătă” informație postată la rubrica dedicată transparenței decizionale datează din 12 decembrie 2013 și face trimitere la deciziile luate de consiliul raional la o ședință ordinară. Aceeași situație este și la Căușeni, acolo unde subcategoriile „Proiecte în discuție” și „Proiecte de decizii” (constituente ale rubricii „ACTE”) conțin unul și același document care se referă la o ședință ordinară a Consiliului Raional de pe data de 20 februarie 2015. Deși pagina oficială a consiliului

proceselor decizionale este întâmpinat de mesajul „în curs de completare” la toate subdiviziunile legate de proiectele de decizii, de consultările publice și de strategiile sau programe de dezvoltare. O situație similară este și pe paginile oficiale ale consiliilor raionale Dubăsari și Orhei, acolo unde rubrica „Transparență decizională” nu oferă nici o informație legată de proiectele de decizii din raion; în schimb, conține câteva postări cu privire la deciziile luate la ședințele consiliului (cea mai recentă fiind din iulie 2015 și aduce în atenția publicului alegerea președintelui și a vicepreședinților de raion).

Codași ai transparenței decizionale

Există și consilii raionale a căror pagină oficială nu găzduiește nici o rubrică de transparență decizională, însă unele informații de interes public (nu neapărat referitoare la consultări publice) pot fi găsite la rubrica Noutăți. De exemplu, pe website-ul Consiliului Raional Fălești, există rubrica „Informații utile”, la care cetățeanul interesat poate consulta mai multe subcategorii care țin de achizițiile publice, evenimentele, planurile săptămânale (atâta doar că la această mini-categorie ultima postare datează din 22 iulie 2015). De asemenea, website-ul prezintă, la categoria „Deciziile Consiliului Raional”, deciziile luate în urma ședințelor ordinare ale CR. Din păcate, nu am putut găsi vreo postare care să promoveze consultarea publică ca prim pas logic în luarea unei decizii la nivel raional. Aceeași situație este și la Cahul, acolo unde subdiviziunea „Consiliul” găzduiește postări referitoare la deciziile ședințelor Consiliului Raional Cahul (cea mai recentă fiind din 16 aprilie 2015). În cazul consiliului raional Râșcani, rubrica dedicată elaborării deciziilor (și care ar înlocui secțiunea de transparență decizională) conține postări referitoare la deciziile elaborate în urma ședințelor obișnuite, fără a include informații cu privire la consultarea publică. Procesul decizional nu este bine reflectat nici în consiliile raionale de la Cantemir, Ștefan-Vodă, Dondușeni, Călărași, Nisporeni, Soldănești, Rezina, Ocnița sau Unitatea Teritorial Administrativă Găgăuzia, website-urile cărora nu

conțin informații/știri/postări care invită la consultare proprii cetățeni. Pagina oficială a consiliului raional Florești întâmpină utilizatorul cu un conținut de informații exclusiv rus, iar rubrica dedicată administrației raionale conține doar datele de contact ale instituțiilor propriu-zise și nicăieri nu există vreo postare menită să atragă atenția asupra vreunui proces decizional aflat la etapa de consultare cu publicul. Consiliul Raional de la Taraclia nici măcar nu are pagină web, fiind greu de înțeles pentru un cetățean activ cum se desfășoară activitatea de zi cu zi a acestei administrații raionale. Din păcate, paginile oficiale ale Consiliilor Raionale Briceni, Anenii Noi, Drochia, Hâncești, Telenești nu sunt funcționale sau cel puțin aveau probleme la momentul accesării lor în vederea redactării acestui mini-studiu.

Lipsă de profesionalism sau indiferență?

Această defectuoasă transparență digitală poate fi pusă, în cel mai obișnuit caz, pe seama lipsei unui angajat plătit anume în acest scop: să posteze în timp real pe site-ul oficial informațiile de interes public și să se ocupe de promovarea acestora în mediul online al comunității. Probabil că în majoritatea consiliilor raionale nu există un post menit să acopere un minim de însărcinări în acest sens, și probabil că aceste sarcini sunt puse în responsabilitatea vreunui angajat care are de executat și alte obligații aferente postului. Nu este exclus ca cel în seama căruia este pusă această muncă în plus să nu se descurce bine în lumea încălțată a internetului sau să nu cunoască îndeajuns toate cheile site-ului pe care îl are în gestionare. Sau poate că în unele consilii raionale există o indiferență față de utilitatea acestui mijloc de comunicare și o neîncredere față de relevanța sa. Există totuși speranța că proiectele care necesită consultarea publicului sunt afișate pe avizierele locale, pe panourile de știri sau în locurile des frecventate de locuitorii centrelor raionale, că prezența acestor mijloace de comunicare înlocuiesc (deocamdată) proasta transparență în mediul virtual. Ar fi interesant de aflat dacă în aparatul administrativ central există vreo direcție sau o mini-comisie, sau cel puțin o persoană responsabilă de monitorizarea respectării Legii privind transparența decizională. Dacă nu, ar fi utilă existența unei astfel de „fișă de post” care să abordeze lucrurile principiale.

Un următor pas logic ar fi monitorizarea felului în care primăriile locale asigură transparența proceselor decizionale prin intermediul internetului. Nu ar fi de mirare ca în cazul administrațiilor de nivel II lucrurile să stea un pic mai bine, în sensul că transparența să fie ceva de la sine înțeles în contextul în care majoritatea deciziilor luate într-un consiliu local vin dintr-un ansamblu de interese care se intersectează și care coagulează în jurul lor micile comunități locale. Totuși, așa cum se întâmplă deseori în Republica Moldova, lucrurile depind în mare măsură de oamenii care se află la cârma administrațiilor și de felul în care aceștia înțeleg concepte precum „transparență” și „implicare publică”. Probabil de aceea procesul decizional este diferit de la caz la caz și de la un interes la altul. Prin urmare, e necesară aprofundarea unui astfel de studiu în viitor pentru a evalua măsura în care primăriile asigură, așa cum cere litera legii, implicarea și participarea colectivă în procesul decizional.

Să nu uităm că dreptul la informații este unul din drepturile fundamentale ale omului, iar informarea corectă a cetățenilor în privința treburilor publice cade în responsabilitatea autorităților administrative.

Silvia URSUL

Interesul pentru monitorizare politicilor publice poate fi educat

Viitorii cetățeni activi participă la un brainstorming de nivel înalt (Foto:E.S)

În prima jumătate a anului 2015, Mișcarea Ecologistă din Moldova a desfășurat o serie de instruirii regionale, menite să motiveze și să ghideze organizațiile locale și cetățenii activi în monitorizarea politicilor publice de mediu la nivel local/național. Interesant a fost să constatăm că membrii societății civile, deși cunosc și sunt preocupați de o serie de probleme, inclusiv de mediu, nu se implică aproape deloc în procesul de luare a deciziilor sau de monitorizare a implementării deciziilor aprobate la nivel local/național. Mai mult, unii dintre participanții la instruirii au formulat mai multe riscuri, decât beneficii ale implicării cetățenilor activi în procesul de luare a deciziilor sau de monitorizare a implementării acestora, argumentând prin faptul că autoritățile se arată deranjate de opinii contrare punctului lor de vedere.

Vizitele în teren ale echipei Mișcării Ecologiste din Moldova ne-au arătat că, din păcate, la nivel local, cetățenii activi nu sunt organizați în grupuri de inițiativă și, în mare parte, nu văd partea pozitivă a implicării procesele de luare a deciziilor și de monitorizare a politicilor publice.

Evident, implicarea în procesele decizionale presupune pregătire temeinică și multă muncă cu autoritățile, dar și societatea.

Nici chiar organizațiile neguvernamentale active nu toate se implică în procese de elaborare sau monitorizare a politicilor publice. Depinde de scopul activităților pe care le desfășoară – de ex., unele sunt asociații profesionale, care din start au drept obiectiv

reprezentarea intereselor membrilor săi. Însă, cu cât aria de activitate a unei organizații acoperă un segment de populație mai mare, cu atât crește șansa ca subiectul de interes să intre pe agenda publică. Anume aceste organizații își asumă și rolul de „câine de pază” a societății (watchdog) în domeniul său de activitate și monitorizează procesele de luare a deciziilor și de implementare a acestora, semnând și venind cu atitudini (dacă e să continuăm comparația cu „câine de pază”, atunci „mârâie și latră”) când identifică orice pericole care amenință drepturile, interesele sau bunăstarea segmentului de populație deservit. Desigur, dacă amenințarea se menține, apelează la justiție (deci „mușcă”).

În domeniul protecției mediului, la nivel național, există practica participării la luarea deciziilor de mediu și monitorizarea îndeplinirii acestora. De fapt, organizațiile neguvernamentale de mediu au fost primele asemenea structuri create în R. Moldova. Mai mult, se consideră că mișcarea de eliberare națională a pornit de la conștientizarea problemelor ecologice și nemulțumirea față de degradarea mediului.

De-a lungul anilor, Mișcarea Ecologistă din Moldova s-a implicat activ și a luat atitudine într-o serie de procese care veneau să amenințe starea mediului în R. Moldova, și nu numai. Din 2010, MEM este parte a Consiliului Național pentru Participare și deține coordonarea Grupului de Lucru Mediu (din 2012), în care sunt membri Asociația Internațională Ecologică a Păstrătorilor Râului ECO-TIRAS, iar în lista părților interesate, participanți

activi în influențarea politicilor și la elaborarea produselor CNP sunt: AO „EcoContact”, Centrul Național de Mediu, Societatea Ecologică “BIOTICA”, Asociația Obștească “BIOS”, Asociația Femeilor pentru Mediu și Dezvoltarea Durabilă etc.

La nivel local, deocamdată, grupurile de interes pentru monitorizarea activității autorităților publice locale sunt la o etapă rudimentară.

Ce putem face pentru a stimula interesul și a determina și la nivel local că participarea publică la luarea deciziilor este garantată prin lege nu doar pe hârtie, dar și în practică?

Interesul pentru monitorizarea activității APL poate fi stimulat dacă, la nivel local, vor exista instruirii continue, schimburi de experiență, vor fi create grupuri de inițiativă, parteneriale între grupurile de inițiativă și autorități. Evident, sunt necesare și sisteme de informare privind procesele decizionale, monitorizare a implementării deciziilor aprobate de autorități. La fel, se cere ca aceste grupuri de inițiativă, organizații, să facă dovada profesionalismului, pregătirii temeinice, expertizei și capacității de a veni cu soluții alternative către autorități.

Monitorizarea autorităților publice duce la responsabilizarea lor. Or, realitatea ne arată că de multe ori este nevoie de o „supraveghere” independentă din partea societății civile, ca „paznici ai democrației”. Prin monitorizare, organizațiile societății civile își consolidează expertiza cu care vin

către autorități, înțeleg în toată complexitatea problemele abordate și dau credibilitate soluțiilor propuse.

Evident, prin monitorizare sunt detectate neregulile, ilegalitățile care se răsfrâng asupra beneficiarilor politici publice monitorizate sau asupra întregii comunități.

Cunoașterea problemelor de mediu la nivel local, național, cunoașterea politicilor publice în domeniu și participarea la întreg ciclul de viață al acestora, ne oferă șansa de a fi parte și a contribui la luarea deciziilor.

În urma unui sondaj desfășurat în 92 de localități ale R. Moldova cu privire la percepțiile și acțiunile cetățenilor privind problemele de mediu (IMAS, 2014), s-a constatat că mai bine de jumătate dintre respondenți au o părere foarte bună despre implicarea lor personală în rezolvarea problemelor de mediu (59% se declară mulțumiți) și o părere foarte proastă despre prestația celorlalți: 73% consideră că cetățenii fac puțin și foarte puțin, 77% sunt nemulțumiți de implicarea companiilor, iar 81% - de implicarea Guvernului.

Același sondaj (IMAS, 2014) arată că puțin peste 50% dintre moldoveni au semnalat vreodată o problemă de mediu (gunoi aruncate în locuri neamenajate, poluarea apei, poluarea aerului etc.). Patru cetățeni din zece nici nu ar ști cui să semnaleze astfel de probleme, iar alți 40% și-ar îndrepta plângerile către Primărie/Administrația Publică Locală.

Nu cunoaștem câți dintre cetățenii care au semnalat o problemă de mediu au și urmărit procesul de soluționare sau au format grupuri de inițiativă și

au argumentat introducerea problemei pe agenda autorităților și găsirea de soluții.

Vom aduce aici o cifră impresionantă din Marea Britanie - mai bine de 50% din persoanele adulte sunt membre în cel puțin o organizație neguvernamentală și un procent semnificativ dintre ei sunt înscrși în mai mult de o organizație.

Acest fapt ilustrează nivelul de maturitate al societății civile, în care cetățenii au descoperit o nouă formă de putere prin care influențează deciziile publice. Societatea Regală pentru Protecția Păsărilor, de ex., are mai mulți membri decât toate partidele britanice la un loc!?

Cunoașterea problemelor de mediu la nivel local, național, cunoașterea politicilor publice în domeniu și participarea la întreg ciclul de viață al acestora, ne oferă șansa de a fi parte și a contribui la luarea deciziilor.

Problemele de mediu, pe care le identificăm cu ușurință pentru că ne afectează, își vor găsi rezolvare dacă vor fi setate în documente de politici publice. Când se va întâmpla acest lucru, depinde de implicarea părții active a societății, de organizațiile „câine de pază” la nivel local și național, de grupurile de inițiativă, de presiunea cetățenilor activi. Cert este că Guvernul trebuie să ia în considerare problemele publice atunci când lucrează la o politică publică. Depinde de noi dacă vom aduce problema locală pe agenda publică, iar apoi, pe agenda guvernamentală.

Mișcarea Ecologistă din Moldova

„CONSOLIDAREA
GUVERNĂRII ECOLOGICE
PRIN FORMAREA
CAPACITĂȚILOR ONG”

MONITORIZARE PENTRU
O BUNĂ GUVERNARE DE MEDIU

Ediție specială realizată în cadrul proiectului „Monitorizare pentru o bună guvernare de mediu”, desfășurat de Mișcarea Ecologistă din Moldova, cu suportul programului „Consolidarea guvernării ecologice prin formarea capacităților organizațiilor non-guvernamentale (ONG)”, finanțat de Uniunea Europeană, Implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și livrat de Programul de Granturi Mici al Fondului Global de Mediu.

SGP își rezervă dreptul de a reproduce materialul gratuit, în întregime sau parțial, în scopuri filantropice legate de activitatea SGP.

Această ediție specială nu poate fi pusă în vânzare liberă și se distribuie gratuit ca supliment la revista cu distribuție națională „Natura”. Tiraj: 8000 exemplare.

Viziunile, opiniile, pozițiile sau strategiile care se includ în această publicație nu neapărat reflectă opinia donatorilor. Sursă: www.mediu.gov.md, www.particip.gov.md. Fotografii din arhiva MEM și a revistei NATURA.

Coordonator: Alecu Reniță, președinte MEM, mem@mem.md

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, str. S. Lazo 13, of. 2A, 022 23 26 54